College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Besluit

Vergadering van 13 september 2022
Team Ruimte Economie en Duurzaamheid

2022_BW_00380 **Inzet Specifieke uitkering Aanpak Energiearmoede - Besluitvormend**

Zaaknummer: 367915
Portefeuillehouder: Eva Boswinkel
Openbaar
Ja
Embargo
Nee

Samenstelling

Aanwezig:
mevrouw Annemieke Vermeulen, Burgemeester; mevrouw Eva Boswinkel, Wethouder; de heer Rick Verschure, Wethouder; de heer Jasper Bloem, Wethouder; de heer Sjoerd Wannet, Wethouder; mevrouw Monique Stouten, Gemeentesecretaris; mevrouw Anja de Rouw, Adjunct-secretaris

Besluit

Besluitpunt 1
Het college besluit de raad voor te stellen de toegekende specifieke Rijksuitkering ad € 630.839,- voor de aanpak van energiearmoede in te zetten voor het verduurzamen van woningen van huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum, wonend in een eigen koopwoning van vóór bouwjaar 1994.

Besluitpunt 2
Het college besluit de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland te verzoeken het resterende budget uit de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen in te zetten voor de aanpak Energiearmoede door de cadeaubonnenactie uit te breiden naar woningeigenaren.

Motivering

Inleiding
Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft gemeente Zutphen een specifieke uitkering van € 630.839,- toegekend ter ondersteuning van huishoudens met een laag inkomen die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van gestegen energieprijzen in combinatie met een lagere energetische kwaliteit van de woning, zie de beschikking Aanpak Energiearmoede en aanvullende e-mail van BZK (bijlage 1, 2 en 3).
Gemeenten hebben veel vrijheid in de wijze van uitvoering. Voorstel is een aanpak die kwetsbare huishoudens ondersteunt bij het nemen van maatregelen om hun energieverbruik structureel en substantieel te verlagen: de kosteloze plaatsing van spouw-, gevel-, dak-, vloerisolatie, glasisolatie zo nodig met vervanging van het kozijn, en/of ventilatie. De maatregelen zijn gericht op huishoudens

met een laag inkomen (tot 130% van het sociaal minimum), wonend in een eigen koopwoning met een bouwjaar van vóór 1994 (bijlage 4 Plan van aanpak). We kiezen voor bouwjaar tot 1994, omdat deze woningen vaak een lagere energetische kwaliteit hebben.

Beoogd effect
Het doel van deze aanpak is tweeledig: blijvend de woonlasten (energierekening op basis van de huidige tarieven) verlagen bij circa 180 kwetsbare huishoudens. En bijdragen aan een energieneutrale gemeente.

Argumenten
1.
Zie raadsvoorstel.

2.1 Als er geen verzoek aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) wordt gedaan om het resterend RREW-budget anders in te zetten, moet het restant worden terugbetaald
Naar verwachting wordt een deel van de in 2021 ontvangen specifieke uitkering Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) niet besteed. Deze uitkering wordt gebruikt voor een grote energiecampagne tot eind 2022, met onder meer cadeaubonnen van € 50,- voor kleine energiebesparende maatregelen voor huurders. Het animo voor deze bonnen begint onder huurders af te nemen. Op dit moment resteert nog zo'n € 60.000,- voor cadeaubonnen.
Om ook de doelgroep Energiearmoede in een eigen woning te kunnen bereiken, is het voorstel om RVO te verzoeken onze RREW-aanpak uit te breiden met cadeaubonnen voor alle woningeigenaren. De verwachting is dat het resterende budget voldoende ruimte hiervoor biedt.

Kanttekeningen
Zie raadsvoorstel.

Communicatie
Zie raadsvoorstel.

Evaluatie
Zie raadsvoorstel.

Financiën
Zie raadsvoorstel.

Risico's
-

Personele consequenties
De projectleiding ligt bij het programma Energietransitie. Vanaf 1 oktober 2022 ontstaat waarschijnlijk een knelpunt in de beschikbare formatie binnen team RED. In dat geval worden de uren ten laste van het budget BZK Aanpak Energiearmoede gebracht. Er is rekening gehouden met 14% overheadkosten (€ 89.000). Binnen cluster Communicatie is ruimte om te adviseren over de uitvoering van de communicatieaanpak. Het Sociaal Domein behandelt de aanvragen, binnen de bestaande formatie.

Bijlagen

1. specifieke uitkering Aanpak energiearmoede_ Raadsvoorstel.pdf
2. specifieke uitkering Aanpak energiearmoede_ bijlage 1. Beschikking 1e tranche Aanpak Energiearmoede.pdf
3. specifieke uitkering Aanpak energiearmoede_bijlage 2. e-mail 2e tranche Aanpak Energiearmoede.pdf
4. specifieke uitkering Aanpak energiearmoede_bijlage 3. Verdeelsleutel Aanpak Energiarmoede.pdf
5. specifieke uitkering Aanpak energiearmoede_bijlage 4. Plan van Aanpak Energiearmoede.pdf
6. specifieke uitkering Aanpak Energiearmoede_bijlage 5. Maatregelenlijst.pdf

ONTWERP *Invulinstructie*
RAADSVOORSTEL

Griffienummer:

Onderwerp	Inzet Specifieke uitkering Aanpak Energiearmoede
Programma	3. Duurzame leefomgeving
	--

Forum	oordeelsvormend	
Portefeuillehouder	Eva Boswinkel	
Inlichtingen bij	Sabine van Galen	
	06 28 03 78 93.	s.vangalen@zutphen.nl

Soort bevoegdheid	☒ kaderstellend	☐ controlerend	☐ budgetrecht	☐ overig
Beleidsvrijheid	☐ geen	☐ beperkt	☒ ruim	
Programmabegrotingswijziging	☐ ja		☒ nee	

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:

Besluitpunt 1
De toegekende specifieke Rijksuitkering ad € 630.839,- voor de aanpak van energiearmoede in te zetten voor het verduurzamen van woningen van huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum, wonend in een eigen koopwoning van vóór bouwjaar 1994.

Inleiding

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft gemeente Zutphen een specifieke uitkering van € 630.839,- toegekend ter ondersteuning van huishoudens met een laag inkomen die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van gestegen energieprijzen in combinatie met een lagere energetische kwaliteit van de woning, zie de beschikking Aanpak Energiearmoede en aanvullende e-mail van BZK (bijlage 1, 2 en 3).

Gemeenten hebben veel vrijheid in de wijze van uitvoering. Voorstel is een aanpak die kwetsbare huishoudens ondersteunt bij het nemen van maatregelen om hun energieverbruik structureel en substantieel te verlagen: de kosteloze plaatsing van spouw-, gevel-, dak-, vloerisolatie, glasisolatie zo nodig met vervanging van het kozijn, en/of ventilatie. De maatregelen zijn gericht op huishoudens met een laag inkomen (tot 130% van het sociaal minimum), wonend in een eigen koopwoning met een bouwjaar van vóór 1994 (bijlage 4 Plan van aanpak). We kiezen voor bouwjaar tot 1994, omdat deze woningen vaak een lagere energetische kwaliteit hebben.

Beoogd effect

Het doel van deze aanpak is tweeledig: blijvend de woonlasten (energierekening op basis van de huidige tarieven) verlagen bij circa 180 kwetsbare huishoudens. En bijdragen aan een energieneutrale gemeente.

Argumenten

1.1 Met deze Rijksuitkering worden inwoners concreet geholpen met het structureel verlagen van hun energieverbruik
De uitkering moet gebruikt worden om het energieverbruik van huishoudens structureel te verlagen. We verwachten circa 180 huishoudens te kunnen helpen met een besparing tot 23% op de gasrekening. De energiemaatregelen worden kosteloos aangeboden en de uitvoering en eventuele Omgevingsvergunning worden geregeld. Een energiecoach of adviseur bepaalt vooraf welke energiemaatregelen mogelijk zijn binnen de regeling. Per huishouden geldt een maximum van € 2.500,- aan energiemaatregelen inclusief installatie en btw.

1.2 De aanpak verlaagt het energieverbruik voor de doelgroep
De aanpak is gericht op eigenaar-bewoners die een grote kans hebben op een hoge energierekening, maar zelf niet de financiële mogelijkheid hebben om energiebesparende maatregelen aan hun woning te treffen. We kiezen voor een bouwjaar tot 1994, omdat deze woningen vaak een lagere energetische kwaliteit hebben. Woningen jonger dan 1994 hebben doorgaans door een aanscherping van de bouwregelgeving een betere energetische kwaliteit en een beter energielabel.

Met een budget voor circa 180 woningen, kunnen we bijna de hele doelgroep bereiken. Om in te schatten hoe groot de doelgroep in Zutphen is, maken we gebruik van een studie van TNO in opdracht van het Rijk. TNO schat in dat in Zutphen 1.416 huishoudens in energiearmoede leven, waarvan 13% in een koopwoning woont. Dit komt neer op circa 184 huishoudens. Als zich meer dan 180 huishoudens aanmelden, zorgen we voor een andere financiële dekking. Hiervoor komen we dan terug naar de raad.

We bieden de doelgroep ook aan om te helpen bij het aanvragen van isolatiesubsidie bij het Rijk. De bewoner ontvangt dan ISDE-subsidie als zijnde eenmalige extra inkomsten. Wij wijzen de doelgroep erop dat zij er rekening mee moeten houden dat de subsidie van invloed kan zijn op toeslagen/kwijtscheldingen.

Via deze regeling zijn de eigenaar-bewoners dan toch in staat om energiebesparende maatregelen te nemen. Voor huurders met energiearmoede, zijn we in gesprek met woningcorporaties om hun doelgroep te bereiken.

1.3 De aanpak met grote energiebesparende maatregelen is gebaseerd op data en bewezen effectiviteit
Isolatie is een bewezen techniek waarvan bekend is hoeveel besparing dit oplevert. Van alle energiemaatregelen levert isolatie de meeste energiebesparing op, zie bijlage 5. Als isolatie niet mogelijk is, wordt een uitgebreid pakket aan kleine energiebesparende maatregelen aangeboden. De effectiviteit daarvan is minder, omdat deze maatregelen minder vast zijn.

1.4 Er is in de afgelopen jaren al fors geïnvesteerd in kleine maatregelen en op bewustzijn
Sinds 2020 voert gemeente Zutphen een grote energiecampagne uit voor inwoners, gefinancierd uit de Rijksmiddelen Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RRE(W)). Onderdeel hiervan zijn gratis cadeaubonnen van € 35,- of € 50,- voor woningeigenaren (tot september 2021) en € 50,- voor huurders (tot eind 2022) voor kleine energiebesparende maatregelen als Ledlampen en tochtstrips. Hiervan hebben al 7600 huishoudens gebruik gemaakt.

ZutphenEnergie (ZE) biedt sinds 2017 energiecoaches aan voor tips aan huis. Recent heeft ZE samen met woonbedrijf ieder1 een proef gedraaid bij twee seniorenflats met een bus van ieder1 om de gratis energiecoaches en –fixers (die kleine maatregelen installeren) aan huis te promoten. Omdat de inzet op kleine maatregelen en bewustzijn blijvend nodig is, voorzien we hierin via het energieloket en energiecoaches. Aanvullend aan de kleine energiebesparende maatregelen, energiecoaches en -fixers, wordt nu voorgesteld om te kiezen voor isolatiemaatregelen die een structureel grotere energiebesparing bieden.

1.5 Er is integraal draagvlak voor de aanpak bij betrokken organisaties
Bij de voorbereiding van deze aanpak is gesproken met externe partijen als de woningcorporaties, ZE, Schuldhulpmaatjes, Energiebank en Werkmakers, en met de interne beleidsdomeinen Wonen, Participatie, Inkomensvoorziening, Schuldhulpverlening, Communicatie, Juridische Zaken.

Volgens de organisatie Schuldhulpmaatje levert de aanpak een structurele bijdrage aan het beperken van woonlasten en schulden van de doelgroep. De energierekening is namelijk één van de top drie van schulden bij huishoudens in de knel. De aanpak is ook aanvullend op bestaande externe initiatieven: zo werkt ZE al jaren met een energieloket en energiecoaches, en ontwikkelt zij plannen voor zonnepanelen voor kwetsbare bewoners. ZE heeft uitgesproken deze koers samen met ons te willen uitwerken.

1.6 De aanpak sluit aan op toetsstenen van het coalitieakkoord en moties van de raad
De aanpak sluit aan op de toetsstenen in het coalitieakkoord:

- het vergroten van de kansengelijkheid van onze inwoners door diegenen te helpen die zelf geen mogelijkheden hebben om hun woning te verduurzamen;
- het verkleinen van onze ecologische voetafdruk door isolatie aan te brengen;
- de aanpak is uit te leggen aan inwoners: op basis van data en bewezen effectiviteit.

Deze voorgestelde aanpak komt tegemoet aan door de raad aangenomen moties en een amendement: motie M2019-0005 “De energierekening is te hoog”, motie M2022 M0003 “Behoud en meer inzet middelen tegen armoede”, en het amendement 2021-A0036 “Transitievisie Warmte gemeente Zutphen 2021 - Woonlastenverlaging door overgang naar schone energie”.

Kanttekeningen

1.1 Er zijn woningen waarbij isolatie niet mogelijk is
Als isolatie in een woning niet mogelijk is, wordt een uitgebreid pakket aan kleine energiebesparende maatregelen aangeboden en geïnstalleerd door een energiefixer tot maximaal € 2.500,- per woning. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij monumenten of appartementen. Dit pakket biedt veel meer dan de aanpak met cadeaubonnen van € 50,-.

1.2. Bewoners kunnen ervoor kiezen niet mee te doen
De eigenaar-bewoner bepaalt uiteindelijk zelf of hij/zij wil meedoen. De energiemaatregelen worden kosteloos aangeboden: de gemeente regelt alles en de bewoner bespaart flink op zijn energieverbruik. In april of mei 2023 vindt een evaluatiemoment plaats. Als het aantal aanmeldingen achterblijft, bestaat de mogelijkheid om de doelgroep uit te breiden.

1.3. Het voorstel behoeft nog verdere uitwerking
De verdere uitwerking van het plan gebeurt samen met de betrokken partijen en binnen de wettelijke kaders en op een praktische werkwijze. Zo vindt bijvoorbeeld de inkoop en plaatsing van de energiemaatregelen plaats via een aanbestedingsprocedure.

1.4 De voorbereidings- en uitvoeringstermijn is relatief kort
Binnen de korte termijn moet er veel gebeuren. Hierdoor bestaat de kans dat we het project niet voor 1 januari 2024 kunnen afronden, waardoor middelen terugvloeien naar het Rijk. Om het risico te minimaliseren is de communicatie belangrijk om zo snel mogelijk zo veel mogelijk mensen uit de doelgroep te bereiken.

1.5 Corona-maatregelen kunnen invloed hebben op de uitvoering van de aanpak energiearmoede
Als gevolg van mogelijke Corona-maatregelen waarbij Nederland opnieuw in lockdown gaat, bestaat de kans dat de uitvoeringsactiviteiten vertraging oplopen, waardoor we de einddatum van de uitkering overschrijden. Bij de laatste lockdown hebben installateurs echter kunnen doorwerken, mits bewoners hiervoor toestemming verleenden.

1.6 Voor de realisatie zijn we afhankelijk van externe uitvoerende partijen
Als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt en materiaalschaarste, bestaat de kans van niet tijdige realisatie of zelfs het niet vinden van voldoende geschikte uitvoerders, waardoor we de einddatum van de uitkering overschrijden. Als sprake dreigt te zijn van niet tijdige realisatie, informeren we het ministerie van BZK en verzoeken we om uitstel.

1.7. Het tijdig vinden en opleiden van energiecoaches is zeer belangrijk
De energiecoaches staan namelijk aan het begin van het proces om te bepalen welke energiebesparende maatregelen in de woning mogelijk zijn. We zijn in overleg met ZutphenEnergie om hiervoor samen een plan van aanpak uit te werken.

Financiën

Het ministerie van BZK keert de specifieke uitkering ad € 441.111,- (1e tranche) en € 189.728,- (2e tranche) uit in 2022. Het totaalbedrag komt daarmee op € 630.839,-. Deze middelen zijn voor 86% (€ 541.839.-) bedoeld voor het aanbrengen van de geselecteerde energiebesparende maatregelen en de werkzaamheden die hiervoor nodig zijn tot 1 januari 2024. De resterende 14% (€ 89.000,-) is voor overheadkosten. De financiële effecten worden meegenomen bij de 2e bestuursrapportage 2022.

Communicatie

Cluster Communicatie heeft een communicatieaanpak opgesteld. Onderdeel hiervan is het gericht aanschrijven van de doelgroep die bekend is en het bereiken van andere bewoners die aan de criteria voldoen.

Uitvoering

1	Collegebesluit	13-09-2022
2	Aanbestedingstukken	24-09-2022
3	Selecteren uitvoeringspartijen	24-09-2022
4	Forumbehandeling	26-09-2022
5	Start voorbereiding	30-09-2022
6	Inrichting meldpunt	30-09-2022
7	Raadsbesluit	10-10-2022
8	Beleidsregel vaststellen	01-11-2022
9	Start communicatietraject	01-12-2022
10	Start uitvoering	01-12-2022
11	Evaluatie	01-05-2023
12	Einde project	31-12-2023

Op dit moment wordt een beleidsregel voor de doelgroep opgesteld met de voorwaarden van de regeling.

Evaluatie

De verantwoording van de specifieke uitkering aanpak energiearmoede vindt plaats via de SiSa-accountantscontrole. Tussentijds wordt de voortgang gerapporteerd via de P&C-cyclus.

Bijlagen

Bijlage 1 Beschikking 1e tranche Aanpak Energiearmoede
Bijlage 2 E-mail 2e tranche Aanpak Energiearmoede
Bijlage 3 Verdeelsleutel Aanpak Energiearmoede
Bijlage 4 Plan van Aanpak Energiearmoede
Bijlage 5 Maatregelenlijst

Stukken die ter inzage liggen

ONTWERP

BESLUIT

Griffienummer:

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 13 september 2022 met nummer ;

gelet op artikel 108 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

De toegekende specifieke Rijksuitkering ad € 630.839,- voor de aanpak van energiearmoede in te zetten voor het verduurzamen van woningen van huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum, wonend in een eigen koopwoning van vóór bouwjaar 1994.

Aldus besloten in de openbare vergadering van
de raad van de gemeente Zutphen,
gehouden op: 10 oktober 2022

De voorzitter, de griffier,

Datum ontvangst: Zutphen

24 JAN. 2022

Zaaknummer: 306124

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Gemeente Zutphen
Postbus 41
7200 AA ZUTPHEN

Directoraat-Generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen
Directie Bouwen en Energie

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk

Kenmerk
2022-0000027751

Uw kenmerk

Datum	20 januari 2022
Betreft	Beschikking middelen aanpak energiearmoede Werkmapnummer: 2021-103392

Geacht college van Burgemeester en Wethouders,

Het Rijk kent u met deze beschikking een specifieke uitkering toe van € 441.111.

Specifieke uitkeringen zijn middelen uit 's Rijks kas die onder voorwaarden worden verstrekt. Deze uitkering wordt verstrekt onder voorwaarde dat deze middelen worden besteed aan ondersteuning van huishoudens (huurders en eigenaar bewoners) met een laag besteedbaar inkomen die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van gestegen energieprijzen in combinatie met de lagere energetische kwaliteit van de woningen.

VERSTREKT DOOR
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

TOEGEKEND AAN
College van B&W van de gemeente Zutphen

DATUM
20 januari 2022

TYPE
Specifieke uitkering

NAAM
Aanpak energiearmoede

KENMERK
2022-0000027751

CODERING
C55

BEDRAG
€ 441.111

Directoraat-Generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen
Directie Bouwen en Energie

Kenmerk
2022-0000027751

JAAR

- Jaar waarvoor bedrag wordt toegekend: 2022 en de periode tot 1 mei 2023.
- Datum waarop uiterlijk eindverantwoording plaatsvindt: 15 juli 2024.

BASIS VAN DE VERSTREKKING

Het betreft een specifieke uitkering op basis van artikel 4 van begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2022 (kamerstukken 2021/2022, 35 925 VII, nr. 3) en de Financiële verhoudingswet, artikel 17, lid 1.

BELEIDSDOELSTELLINGEN

Een recent onderzoek van TNO (*TNO: De feiten over energiearmoede in Nederland – Energiearmoede en de energietransitie, september 2021*) laat zien dat ongeveer 550.000 huishoudens in Nederland te maken hebben met energiearmoede. Ze hebben een laag inkomen en hoge energiekosten en/of wonen veelal in een huis dat niet goed is geïsoleerd.
Ongeveer 75% van deze huishoudens woont in een corporatiewoning, 12% in een koopwoning en een vergelijkbaar percentage huurt van een particuliere verhuurder.

De gemeente kan de middelen die met deze beschikking beschikbaar worden gesteld gericht inzetten om deze huishoudens in een kwetsbare positie vanwege de gestegen energielasten op korte termijn te ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen.

Het Rijk ondersteunt uw gemeentelijke aanpak met een financiële bijdrage van € 441.111. De specifieke manier waarop dit kan plaatsvinden vergt maatwerk en is aan de gemeente.
Veel gemeenten hebben beleid gericht op ondersteuning van huishoudens in een kwetsbare inkomenspositie waar de aanpak van energiearmoede onderdeel van uitmaakt of waarop hiervoor aangesloten kan worden. Daarnaast hebben veel gemeenten reeds beleid ontwikkeld gericht op reductie van energiegebruik van huishoudens in het algemeen[1] en daar een infrastructuur voor staan via bijvoorbeeld energieloketten, afspraken met woningcorporaties en energiecoöperaties. Hier zou waar mogelijk – gezien de urgentie van de problematiek – op voortgebouwd moeten worden om deze huishoudens zo snel mogelijk te bereiken.
Elke maatregel die kan helpen de energierekening te verlagen of het energiegebruik in de woning te verminderen kan daarbij worden ingezet. Te denken valt aan de inzet van (vrijwillige) energiecoaches, energiedisplays, inregelen van CV-systemen, de inzet van kleine energiebesparende maatregelen zoals tochtstrips en radiatorfolie tot aan een bijdrage aan grotere isolatiemaatregelen zoals vloer- of spouwmuurisolatie in huur- en koopwoningen. Ook andere type maatregelen die bijdragen aan het reduceren van de energierekening zijn mogelijk. Hierbij kan gedacht worden aan een

[1] Onder andere met behulp van de Regeling specifieke uitkering reductie energiegebruik en de Regeling reductie energiegebruik woningen.

witgoedregelingen en andere vervangingsregelingen voor oude elektrische apparaten; mits dit aan de doelgroep (huishoudens die te maken hebben met energiearmoede) ten goede komt. Het is niet toegestaan de middelen als financiële compensatie uit te keren.
Gelet op de urgentie van de problematiek rond de gestegen energieprijzen is het streven huishoudens waar mogelijk reeds deze en anders (voor) volgende winter ondersteuning te bieden. De inzet van middelen dient dan ook in 2022 en begin 2023 plaats te vinden. De besteding van deze middelen voor de gemeente moet voor 1 mei 2023 zijn afgerond.

Via energy.nl heeft TNO data beschikbaar gesteld die gemeenten behulpzaam kunnen zijn bij de aanpak van energiearmoede. Het gaat dan over het aantal huishoudens, de huishoudsamenstelling en -type, het energieverbruik en de energetische kwaliteit van woningen. Daarnaast is informatie beschikbaar over het woningtype, bouwjaar, oppervlakte, status (koop dan wel (corporatie)huur) en de WOZ-waarde en de locatie. Het gaat om gegevens op geaggregeerd niveau. Data van individuele huishoudens zijn niet te achterhalen.
Ook de Datavoorziening Energietransitie Gebouwde Omgeving (DEGO) van de VNG kan hierbij behulpzaam zijn. Op wijk- en buurtniveau is bijvoorbeeld het percentage huishoudens met een hoge energiequote en percentage huishoudens met een laag inkomen en hoog gasverbruik te vinden. DEGO is te raadplegen via dego.vng.nl.

WIJZE VAN BETALING
Het bedrag van de specifieke uitkering is ter hoogte van € 441.111. Dit bedrag zal in één keer in januari 2022 worden gestort op rekeningnummer NL67BNGH0285010271 ten name van de gemeente Zutphen onder vermelding van *aanpak energiearmoede BZK*. Dit bedrag wijkt af van het bedrag genoemd in de Nota van Wijziging van de Begroting van BZK[2] doordat we een deel van de middelen zullen afdragen aan het BTW-compensatiefonds[3]. De gemeente kan voor betaalde BTW aanspraak maken op dit BTW-compensatiefonds.

FINANCIËLE VERHOUDINGSWET
U dient het beschikte bedrag jaarlijks uiterlijk op 15 juli van het jaar volgend op het begrotingsjaar te verantwoorden, zoals geregeld in de Financiële verhoudingswet, artikel 17a.

VERANTWOORDING
U verantwoordt via het systeem van single information, single audit (SiSa), zoals bepaald in de ministeriële regeling informatieverstrekking SiSa. Bij niet tijdig indienen van de verantwoordingsinformatie, treedt het maatregelenbeleid van het ministerie van BZK in werking. Er volgt opschorting van de uitbetaling van de algemene uitkering totdat de verantwoordingsinformatie is ontvangen, tot een maximum van 26 weken.

[2] Kamerstukken II 2021/22, 35925 VII, nr. 50
[3] Voor de BTW compensabele activiteiten is uitgegaan van een percentage van 15%. Deze middelen zullen worden afgedragen aan het BTW compensatiefonds.

VASTSTELLING
Uiterlijk 31 december in het jaar van eindverantwoording.

TERUGVORDERINGSBELEID
De minister kan de uitkering geheel of gedeeltelijk terugvorderen:

a. Voor zover er geen (volledige) of onjuiste verantwoordingsinformatie is verstrekt;
a. Indien de verantwoordingsinformatie te laat is ontvangen;
b. Voor zover de daadwerkelijke gemaakte kosten lager zijn dan de uitkering;
c. Voor zover de uitkering niet rechtmatig is besteed;
d. Voor zover de rechtmatigheid van de besteding volgens de controlerende (gemeentelijke) accountant onzeker is.

Indien de verantwoordingsinformatie te laat, niet of niet volledig wordt verstrekt, stelt de minister de uitkering op een lager bedrag vast als volledige terugvordering tot een onbillijkheid van overwegende aard zou leiden.

VERDEELSYSTEMATIEK
De middelen zijn over de gemeenten verdeeld op basis van de TNO data over energiearmoede per gemeente.

INDICATOREN
Voor het jaar 2022 respectievelijk tot 1 mei 2023

1. Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening;
   - aard van de controle: n.v.t.
2. Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening;
   - aard van de controle: n.v.t.
3. Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 en 02 gemoeide kosten;
   - aard van de controle: R
4. Cumulatieve besteding (tot en met jaar T) van de onder indicator 01 en 02 gemoeide kosten;
   - aard van de controle: n.v.t.
5. Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.;
   - aard van de controle: n.v.t.
6. Besteding (jaar T) van de onder indicator 05 gemoeide kosten;
   - aard van de controle: R
7. Cumulatieve besteding (tot en met jaar T) van de onder indicator 05 gemoeide kosten;
   - aard van de controle: n.v.t.
8. Het aantal toegepaste maatregelen in de volgende categorieën:

Directoraat-Generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen
Directie Bouwen en Energie

Kenmerk
2022-0000027751

I. Aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)
– aard van de controle: n.v.t.

II. Aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)
– aard van de controle: n.v.t.

III. Aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)
– aard van de controle: n.v.t.

IV. Aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)
– aard van de controle: n.v.t.

V. Aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.
– aard van de controle: n.v.t.

VI. Overige energierekening verlagende maatregelen
– aard van de controle: n.v.t.

CORRESPONDENTIE
Voor inhoudelijke vragen over deze uitkering kunt u een email verzenden naar aanpak.energiearmoede@minbzk.nl
Voor vragen over de verantwoordingsinformatie kunt u contact opnemen via postbusibi@minbzk.nl.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

[redacted]

F.G. [redacted]
Directeur Bouwen en Energie

BEZWAAR
Overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht kan tegen deze beschikking schriftelijk bezwaar worden gemaakt door degene wiens belang rechtstreeks bij deze beschikking is betrokken. Daartoe moet binnen zes weken na de dag van verzending van deze beschikking een bezwaarschrift worden ingediend bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van deze beschikking alsmede de redenen waarom de beschikking niet juist wordt gevonden. Het bezwaar schort de werking van deze beschikking niet op.

Directoraat-Generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen
Directie Bouwen en Energie

TOELICHTING BTW-COMPENSATIEFONDS

Ten onrechte wekt de tekst in de beschikking en eerdere communicatie de suggestie dat alle door de gemeente betaalde BTW compensabel is uit het BTW-compensatiefonds. De BTW die de gemeente in rekening krijgt gebracht op handelingen die zij afneemt als niet-ondernemer, komt echter slechts voor compensatie in aanmerking als er geen uitsluitingsgrond (artikel 4 Wet BCF) van toepassing is.

- BTW is niet compensabel als de gemeente niet de afnemer van de prestatie is. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer de gemeente kosten vergoedt die burgers of bedrijven (bijv. woningcorporaties) maken om energiearmoede tegen te gaan. De gemeente is dan niet de afnemer van de prestatie en kan de BTW daarom niet compenseren.
- BTW is ook niet compensabel als er een uitsluitingsgrond van toepassing is. Dat is o.a. het geval als goederen en diensten direct worden verstrekt aan een individuele derde. Hierbij kan gedacht worden aan het door de gemeente gratis vertrekken van isolatiemateriaal (bijv. radiatorfolie of tochtstrips) of diensten van een energiecoach die de burger advies geeft.

Galen, Sabine van

Van: Aanpak Energiearmoede <aanpak.energiearmoede@minbzk.nl>
Verzonden: vrijdag 17 juni 2022 15:23
Aan: Aanpak Energiearmoede
Onderwerp: Update: Beschikking tweede tranche aanpak energiearmoede en middelen NIP 2022
Bijlagen: Bijlage 1.pdf; Bijlage 2.pdf

Beste lezer,

Vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties willen we u graag verder informeren over de ophoging van de middelen aan gemeenten voor de aanpak energiearmoede volgend op de e-mail die we op 6 mei 2022 naar u hebben verstuurd.

Achtergrond
Het kabinet heeft op 11 maart 2022 in navolging van de eerdere specifieke uitkering van 150 miljoen euro voor de aanpak van energiearmoede, aanvullende maatregelen aangekondigd om huishoudens op korte termijn verder tegemoet te komen vanwege de sterk gestegen energieprijzen en dalende koopkracht (Kamerstukken II 2021/22, 35925-XV nr. 111). Eén van deze maatregelen zijn additionele middelen, 150 miljoen euro, voor gemeenten ter bestrijding van energiearmoede door energiebesparende maatregelen. Ook is 68,5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de lokale isolatieaanpak in 2022 vanuit het Nationaal Isolatieprogramma (Kamerstukken II 2021/22, 35196 nr. 770). De additionele 150 miljoen euro en de 68,5 miljoen voor de lokale isolatieaanpak in 2022 zijn samengevoegd in de beschikking die u uiterlijk begin juli zult ontvangen. Het ministerie van BZK streeft er naar om de middelen vanaf 1 juli naar uw gemeenten over te boeken. Hierover hebben wij u reeds op 6 mei uitgebreider geïnformeerd.

Verdeling en totale bedragen
De additionele 150 miljoen euro is verdeeld op basis van het aantal huishoudens in energiearmoede conform het onderzoek van TNO, net zoals de middelen die u begin dit jaar heeft ontvangen. De 68,5 miljoen voor de lokale aanpak van het Nationaal Isolatieprogramma in 2022 is verdeeld op basis van het bouwjaar van de woningen in uw gemeente. In bijlage 1 staan de bedragen aangegeven die uw gemeente krijgt toegekend op basis van deze verdeelsleutels, overeenkomstig de bedragen zoals deze staan in de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2021/22, 36120-VII nr. 2) op de wijziging van de begrotingsstaten van het ministerie van BZK.

Voorwaarden van de toekenning
Voor deze additionele middelen zijn dezelfde voorwaarden gesteld als de eerder toegekende middelen. U kunt de middelen inzetten voor een breed scala aan kleine en grote maatregelen gericht op het verlagen van de energierekening of het energiegebruik in de woning. Uit de middelen kunnen ook de uitvoeringskosten van uw gemeente worden bekostigd. Het is niet toegestaan om de middelen als financiële compensatie uit te keren aan financieringen zoals een revolverend fonds. U kunt dus uw gezette aanpak energiearmoede voortzetten, versterken en/of opschalen met de additionele middelen en de middelen voor de lokale aanpak van het Nationaal Isolatieprogramma.

Bestedingstermijn en verantwoording
Gelet op de grotere opgave loopt de bestedingstermijn tot 31 december 2023 in plaats van 1 mei 2023. Dit geldt ook voor de middelen die u reeds heeft ontvangen en waarvan de termijn dus is verlengd. De verantwoording en de Single information, Single audit (SiSa) indicatoren (zie bijlage 2) voor uw gemeente wijzigen niet. U hoeft dan ook niet afzonderlijk over deze bedragen te verantwoorden.

Voor vragen of onduidelijkheden zouden we u willen wijzen op onze FAQ, die wij z.s.m. ook van een update zullen voorzien n.a.v. de aankomende beschikking. Ook is het mogelijk om uw vraag te sturen naar aanpak.energiearmoede@minbzk.nl.

Verdere proces
We verwachten de beschikkingen uiterlijk begin juli te verzenden naar uw gemeenten en de overboekingen zullen vervolgens zo spoedig mogelijk volgen.

Programma Versnelling Verduurzaming Gebouwde Omgeving – Uitnodiging webinar

Minister De Jonge - voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening – heeft recent zijn plannen op het gebied van verduurzaming van de gebouwde omgeving bekend gemaakt. In het programma wordt ingegaan op al het beleid omtrent de energietransitie in de gebouwde omgeving.
Op **dinsdag 5 juli van 14.00-15.00** zal er een webinar plaatsvinden waarbij dieper ingegaan wordt op deze plannen en wat dit betekent voor gemeenten. Een uitnodiging met aanmeldlink zal z.s.m. volgen. Meer informatie zal ook bekend gemaakt worden via www.aardgasvrijewijken.nl.

Hopende u hiermee voor nu voldoende geïnformeerd te hebben,

Met vriendelijke groeten,

Team Aanpak Energiearmoede

Nb: Wilt u geen updates meer ontvangen? Laat ons dit dan weten met een reply op deze mail.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Naam gemeente	Nationaal isolatie-programma 2022	Additionele middelen energiearmoede	Bedrag totaal
Aa en Hunze	€ 107.075	€ 227.841	**€ 334.916**
Aalsmeer	€ 89.514	€ 160.625	**€ 250.139**
Aalten	€ 110.693	€ 221.035	**€ 331.728**
Achtkarspelen	€ 112.895	€ 395.412	**€ 508.307**
Alblasserdam	€ 79.018	€ 90.193	**€ 169.211**
Albrandswaard	€ 50.705	€ 90.123	**€ 140.828**
Alkmaar	€ 406.507	€ 712.098	**€ 1.118.605**
Almelo	€ 293.305	€ 974.942	**€ 1.268.247**
Almere	€ -	€ 1.379.640	**€ 1.379.640**
Alphen aan den Rijn	€ 367.049	€ 463.945	**€ 830.994**
Alphen-Chaam	€ 34.099	€ 50.707	**€ 84.806**
Altena	€ 180.103	€ 380.743	**€ 560.846**
Ameland	€ 15.565	€ 33.125	**€ 48.690**
Amersfoort	€ 458.287	€ 872.354	**€ 1.330.641**
Amstelveen	€ 395.311	€ 436.273	**€ 831.584**
Amsterdam	€ 4.595.479	€ 8.299.061	**€ 12.894.537**
Apeldoorn	€ 609.615	€ 1.243.818	**€ 1.853.433**
Arnhem	€ 721.776	€ 2.214.194	**€ 2.935.970**
Assen	€ 200.122	€ 659.524	**€ 859.646**
Asten	€ 52.411	€ 127.438	**€ 179.849**
Baarle-Nassau	€ 25.531	€ 62.323	**€ 87.854**
Baarn	€ 129.432	€ 135.146	**€ 264.578**
Barendrecht	€ 65.723	€ 156.431	**€ 222.154**
Barneveld	€ 126.224	€ 306.533	**€ 432.757**
Beek (L.)	€ 83.114	€ 112.029	**€ 195.143**
Beekdaelen	€ 183.550	€ 316.434	**€ 499.984**
Beesel	€ 48.059	€ 151.912	**€ 199.971**
Berg en Dal	€ 135.184	€ 381.644	**€ 516.828**
Bergeijk	€ 65.365	€ 105.166	**€ 170.531**
Bergen (L.)	€ 54.869	€ 159.590	**€ 214.459**
Bergen (NH.)	€ 168.207	€ 180.701	**€ 348.908**
Bergen op Zoom	€ 251.202	€ 467.389	**€ 718.591**
Berkelland	€ 167.849	€ 389.979	**€ 557.828**
Bernheze	€ 83.404	€ 191.829	**€ 275.233**
Best	€ 75.246	€ 141.071	**€ 216.317**
Beuningen	€ 51.353	€ 169.493	**€ 220.846**
Beverwijk	€ 170.307	€ 231.587	**€ 401.894**
Bladel	€ 68.061	€ 108.382	**€ 176.443**
Blaricum	€ 35.584	€ 106.264	**€ 141.848**
Bloemendaal	€ 114.943	€ 72.979	**€ 187.922**
Bodegraven-Reeuwijk	€ 127.333	€ 145.048	**€ 272.381**
Boekel	€ 28.040	€ 48.833	**€ 76.873**
Borger-Odoorn	€ 108.560	€ 316.300	**€ 424.860**

Naam gemeente	Nationaal isolatie-programma 2022	Additionele middelen energiearmoede	Bedrag totaal
Borne	€ 65.092	€ 177.990	**€ 243.082**
Borsele	€ 81.800	€ 131.502	**€ 213.302**
Boxtel	€ 119.073	€ 223.814	**€ 342.887**
Breda	€ 708.533	€ 1.353.294	**€ 2.061.827**
Brielle	€ 72.669	€ 106.107	**€ 178.776**
Bronckhorst	€ 155.561	€ 292.706	**€ 448.267**
Brummen	€ 91.408	€ 171.130	**€ 262.538**
Brunssum	€ 147.523	€ 363.452	**€ 510.975**
Bunnik	€ 55.637	€ 57.077	**€ 112.714**
Bunschoten	€ 63.044	€ 74.600	**€ 137.644**
Buren	€ 90.538	€ 194.884	**€ 285.422**
Capelle aan den IJssel	€ 190.001	€ 536.136	**€ 726.137**
Castricum	€ 139.331	€ 111.072	**€ 250.403**
Coevorden	€ 132.965	€ 390.907	**€ 523.872**
Cranendonck	€ 79.189	€ 157.732	**€ 236.921**
Culemborg	€ 80.588	€ 194.678	**€ 275.266**
Dalfsen	€ 89.241	€ 170.191	**€ 259.432**
Dantumadiel	€ 75.707	€ 276.278	**€ 351.985**
De Bilt	€ 223.486	€ 237.088	**€ 460.574**
De Fryske Marren	€ 181.844	€ 517.062	**€ 698.906**
De Ronde Venen	€ 137.146	€ 231.834	**€ 368.980**
De Wolden	€ 88.046	€ 199.120	**€ 287.166**
Delft	€ 491.157	€ 714.128	**€ 1.205.285**
Den Helder	€ 290.130	€ 532.626	**€ 822.756**
Deurne	€ 103.508	€ 294.069	**€ 397.577**
Deventer	€ 414.511	€ 854.398	**€ 1.268.909**
Diemen	€ 70.775	€ 225.688	**€ 296.463**
Dijk en Waard	€ 176.314	€ 423.263	**€ 599.577**
Dinkelland	€ 77.926	€ 179.525	**€ 257.451**
Doesburg	€ 40.362	€ 137.266	**€ 177.628**
Doetinchem	€ 192.288	€ 550.287	**€ 742.575**
Dongen	€ 89.241	€ 138.838	**€ 228.079**
Dordrecht	€ 510.305	€ 827.943	**€ 1.338.248**
Drechterland	€ 62.992	€ 116.194	**€ 179.186**
Drimmelen	€ 95.999	€ 159.653	**€ 255.652**
Dronten	€ 66.696	€ 363.627	**€ 430.323**
Druten	€ 51.473	€ 159.706	**€ 211.179**
Duiven	€ 34.389	€ 253.113	**€ 287.502**
Echt-Susteren	€ 139.758	€ 298.264	**€ 438.022**
Edam-Volendam	€ 109.601	€ 159.096	**€ 268.697**
Ede	€ 356.690	€ 492.560	**€ 849.250**
Eemnes	€ 21.265	€ 53.658	**€ 74.923**
Eemsdelta	€ 228.264	€ 688.150	**€ 916.414**

Naam gemeente	Nationaal isolatie-programma 2022	Additionele middelen energiearmoede	Bedrag totaal
Eersel	€ 61.456	€ 90.168	**€ 151.624**
Eijsden-Margraten	€ 107.280	€ 117.407	**€ 224.687**
Eindhoven	€ 1.030.782	€ 3.635.102	**€ 4.665.884**
Elburg	€ 83.694	€ 148.769	**€ 232.463**
Emmen	€ 405.893	€ 1.392.785	**€ 1.798.678**
Enkhuizen	€ 73.437	€ 166.710	**€ 240.147**
Enschede	€ 686.688	€ 2.549.008	**€ 3.235.696**
Epe	€ 139.007	€ 289.454	**€ 428.461**
Ermelo	€ 98.218	€ 161.262	**€ 259.480**
Etten-Leur	€ 110.710	€ 333.719	**€ 444.429**
Geertruidenberg	€ 72.464	€ 159.884	**€ 232.348**
Geldrop-Mierlo	€ 155.493	€ 352.702	**€ 508.195**
Gemert-Bakel	€ 82.192	€ 226.583	**€ 308.775**
Gennep	€ 60.569	€ 150.337	**€ 210.906**
Gilze en Rijen	€ 85.793	€ 221.811	**€ 307.604**
Goeree-Overflakkee	€ 194.916	€ 318.008	**€ 512.924**
Goes	€ 153.274	€ 322.865	**€ 476.139**
Goirle	€ 65.484	€ 153.534	**€ 219.018**
Gooise Meren	€ 343.736	€ 317.582	**€ 661.318**
Gorinchem	€ 134.194	€ 231.840	**€ 366.034**
Gouda	€ 306.958	€ 423.004	**€ 729.962**
Groningen	€ 1.134.888	€ 3.051.924	**€ 4.186.812**
Gulpen-Wittem	€ 71.082	€ 119.344	**€ 190.426**
Haaksbergen	€ 84.923	€ 210.055	**€ 294.978**
Haarlem	€ 951.986	€ 1.038.191	**€ 1.990.177**
Haarlemmermeer	€ 316.481	€ 607.954	**€ 924.435**
Halderberge	€ 110.181	€ 296.198	**€ 406.379**
Hardenberg	€ 193.295	€ 452.656	**€ 645.951**
Harderwijk	€ 129.484	€ 300.498	**€ 429.982**
Hardinxveld-Giessendam	€ 68.505	€ 65.469	**€ 133.974**
Harlingen	€ 71.031	€ 213.839	**€ 284.870**
Hattem	€ 53.742	€ 66.615	**€ 120.357**
Heemskerk	€ 124.176	€ 197.522	**€ 321.698**
Heemstede	€ 153.581	€ 92.776	**€ 246.357**
Heerde	€ 74.649	€ 95.724	**€ 170.373**
Heerenveen	€ 196.623	€ 483.069	**€ 679.692**
Heerlen	€ 446.989	€ 1.783.461	**€ 2.230.450**
Heeze-Leende	€ 55.705	€ 89.215	**€ 144.920**
Heiloo	€ 91.050	€ 88.181	**€ 179.231**
Hellendoorn	€ 120.763	€ 251.474	**€ 372.237**
Hellevoetsluis	€ 75.758	€ 219.234	**€ 294.992**
Helmond	€ 250.519	€ 1.047.328	**€ 1.297.847**
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 73.096	€ 86.426	**€ 159.522**

Naam gemeente	Nationaal isolatie-programma 2022	Additionele middelen energiearmoede	Bedrag totaal
Hengelo (O.)	€ 338.753	€ 856.279	**€ 1.195.032**
Het Hogeland	€ 222.479	€ 618.790	**€ 841.269**
Heumen	€ 41.096	€ 95.800	**€ 136.896**
Heusden	€ 141.430	€ 354.962	**€ 496.392**
Hillegom	€ 75.844	€ 85.852	**€ 161.696**
Hilvarenbeek	€ 46.916	€ 84.223	**€ 131.139**
Hilversum	€ 528.805	€ 671.886	**€ 1.200.691**
Hoeksche Waard	€ 313.460	€ 388.404	**€ 701.864**
Hof van Twente	€ 133.699	€ 291.742	**€ 425.441**
Hollands Kroon	€ 185.086	€ 373.145	**€ 558.231**
Hoogeveen	€ 210.481	€ 604.466	**€ 814.947**
Hoorn	€ 138.358	€ 593.303	**€ 731.661**
Horst aan de Maas	€ 147.745	€ 271.915	**€ 419.660**
Houten	€ 31.078	€ 172.032	**€ 203.110**
Huizen	€ 126.855	€ 335.721	**€ 462.576**
Hulst	€ 121.240	€ 218.712	**€ 339.952**
IJsselstein	€ 81.475	€ 112.503	**€ 193.978**
Kaag en Braassem	€ 84.070	€ 193.972	**€ 278.042**
Kampen	€ 179.454	€ 341.440	**€ 520.894**
Kapelle	€ 43.315	€ 64.619	**€ 107.934**
Katwijk	€ 220.755	€ 218.169	**€ 438.924**
Kerkrade	€ 229.288	€ 718.547	**€ 947.835**
Koggenland	€ 69.392	€ 86.147	**€ 155.539**
Krimpen aan den IJssel	€ 122.862	€ 168.516	**€ 291.378**
Krimpenerwaard	€ 221.762	€ 313.891	**€ 535.653**
Laarbeek	€ 72.806	€ 169.757	**€ 242.563**
Land van Cuijk	€ 297.094	€ 699.359	**€ 996.453**
Landgraaf	€ 177.031	€ 456.856	**€ 633.887**
Landsmeer	€ 42.188	€ 60.324	**€ 102.512**
Lansingerland	€ 113.475	€ 240.821	**€ 354.296**
Laren (NH.)	€ 67.157	€ 82.468	**€ 149.625**
Leeuwarden	€ 616.937	€ 1.360.357	**€ 1.977.294**
Leiden	€ 582.753	€ 878.636	**€ 1.461.389**
Leiderdorp	€ 89.309	€ 109.953	**€ 199.262**
Leidschendam-Voorburg	€ 430.025	€ 333.132	**€ 763.157**
Lelystad	€ 75.639	€ 1.084.255	**€ 1.159.894**
Leudal	€ 137.402	€ 221.000	**€ 358.402**
Leusden	€ 74.922	€ 108.033	**€ 182.955**
Lingewaard	€ 133.989	€ 287.782	**€ 421.771**
Lisse	€ 85.435	€ 112.928	**€ 198.363**
Lochem	€ 140.679	€ 260.463	**€ 401.142**
Loon op Zand	€ 72.106	€ 180.363	**€ 252.469**
Lopik	€ 48.264	€ 82.282	**€ 130.546**

Naam gemeente	Nationaal isolatie-programma 2022	Additionele middelen energiearmoede	Bedrag totaal
Losser	€ 80.912	€ 241.350	**€ 322.262**
Maasdriel	€ 76.492	€ 196.693	**€ 273.185**
Maasgouw	€ 101.051	€ 197.383	**€ 298.434**
Maashorst	€ 176.638	€ 437.720	**€ 614.358**
Maassluis	€ 129.637	€ 206.853	**€ 336.490**
Maastricht	€ 632.860	€ 2.081.358	**€ 2.714.218**
Medemblik	€ 147.113	€ 312.689	**€ 459.802**
Meerssen	€ 98.491	€ 133.659	**€ 232.150**
Meierijstad	€ 242.191	€ 514.962	**€ 757.153**
Meppel	€ 126.497	€ 233.698	**€ 360.195**
Middelburg (Z.)	€ 223.861	€ 417.029	**€ 640.890**
Midden-Delfland	€ 48.537	€ 56.657	**€ 105.194**
Midden-Drenthe	€ 116.888	€ 295.545	**€ 412.433**
Midden-Groningen	€ 268.968	€ 860.082	**€ 1.129.050**
Moerdijk	€ 142.147	€ 293.645	**€ 435.792**
Molenlanden	€ 160.937	€ 224.673	**€ 385.610**
Montferland	€ 130.320	€ 344.768	**€ 475.088**
Montfoort	€ 44.270	€ 59.252	**€ 103.522**
Mook en Middelaar	€ 26.743	€ 48.262	**€ 75.005**
Neder-Betuwe	€ 75.519	€ 205.444	**€ 280.963**
Nederweert	€ 57.002	€ 143.021	**€ 200.023**
Nieuwegein	€ 108.714	€ 446.630	**€ 555.344**
Nieuwkoop	€ 85.930	€ 168.862	**€ 254.792**
Nijkerk	€ 121.787	€ 211.876	**€ 333.663**
Nijmegen	€ 761.644	€ 2.573.240	**€ 3.334.884**
Nissewaard	€ 192.152	€ 625.600	**€ 817.752**
Noardeast-Fryslân	€ 215.038	€ 613.651	**€ 828.689**
Noord-Beveland	€ 41.796	€ 61.088	**€ 102.884**
Noordenveld	€ 135.389	€ 295.050	**€ 430.439**
Noordoostpolder	€ 163.036	€ 388.703	**€ 551.739**
Noordwijk	€ 153.291	€ 164.451	**€ 317.742**
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	€ 62.975	€ 110.738	**€ 173.713**
Nunspeet	€ 88.456	€ 204.447	**€ 292.903**
Oegstgeest	€ 85.520	€ 74.584	**€ 160.104**
Oirschot	€ 56.507	€ 76.583	**€ 133.090**
Oisterwijk	€ 111.530	€ 246.152	**€ 357.682**
Oldambt	€ 185.803	€ 675.444	**€ 861.247**
Oldebroek	€ 74.495	€ 223.233	**€ 297.728**
Oldenzaal	€ 129.842	€ 294.010	**€ 423.852**
Olst-Wijhe	€ 66.747	€ 141.568	**€ 208.315**
Ommen	€ 59.989	€ 131.181	**€ 191.170**
Oost Gelre	€ 99.737	€ 184.423	**€ 284.160**
Oosterhout	€ 180.581	€ 475.671	**€ 656.252**

Naam gemeente	Nationaal isolatie-programma 2022	Additionele middelen energiearmoede	Bedrag totaal
Ooststellingwerf	€ 107.673	€ 304.180	**€ 411.853**
Oostzaan	€ 26.863	€ 46.175	**€ 73.038**
Opmeer	€ 39.407	€ 47.628	**€ 87.035**
Opsterland	€ 112.792	€ 314.614	**€ 427.406**
Oss	€ 310.644	€ 898.427	**€ 1.209.071**
Oude IJsselstreek	€ 160.289	€ 452.229	**€ 612.518**
Ouder-Amstel	€ 45.329	€ 74.550	**€ 119.879**
Oudewater	€ 41.199	€ 50.524	**€ 91.723**
Overbetuwe	€ 134.040	€ 343.059	**€ 477.099**
Papendrecht	€ 114.789	€ 183.895	**€ 298.684**
Peel en Maas	€ 142.454	€ 344.911	**€ 487.365**
Pekela	€ 58.692	€ 243.866	**€ 302.558**
Pijnacker-Nootdorp	€ 87.739	€ 134.296	**€ 222.035**
Purmerend	€ 194.200	€ 406.094	**€ 600.294**
Putten	€ 73.847	€ 139.650	**€ 213.497**
Raalte	€ 107.331	€ 313.277	**€ 420.608**
Reimerswaal	€ 83.165	€ 150.808	**€ 233.973**
Renkum	€ 175.239	€ 361.061	**€ 536.300**
Renswoude	€ 12.117	€ 20.994	**€ 33.111**
Reusel-De Mierden	€ 35.908	€ 70.149	**€ 106.057**
Rheden	€ 260.247	€ 538.226	**€ 798.473**
Rhenen	€ 79.769	€ 125.809	**€ 205.578**
Ridderkerk	€ 194.251	€ 277.302	**€ 471.553**
Rijssen-Holten	€ 111.547	€ 261.588	**€ 373.135**
Rijswijk (ZH.)	€ 308.511	€ 359.807	**€ 668.318**
Roerdalen	€ 90.811	€ 205.789	**€ 296.600**
Roermond	€ 239.255	€ 782.608	**€ 1.021.863**
Roosendaal	€ 285.454	€ 700.261	**€ 985.715**
Rotterdam	€ 3.112.725	€ 7.750.359	**€ 10.863.084**
Rozendaal	€ 8.004	€ 6.230	**€ 14.234**
Rucphen	€ 79.001	€ 251.962	**€ 330.963**
Schagen	€ 172.218	€ 295.797	**€ 468.015**
Scherpenzeel	€ 34.747	€ 39.288	**€ 74.035**
Schiedam	€ 387.222	€ 525.171	**€ 912.393**
Schiermonnikoog	€ 6.110	€ 11.743	**€ 17.853**
Schouwen-Duiveland	€ 150.373	€ 318.550	**€ 468.923**
s-Gravenhage	€ 2.737.791	€ 4.942.069	**€ 7.679.860**
's-Hertogenbosch	€ 554.491	€ 1.536.392	**€ 2.090.883**
Simpelveld	€ 58.436	€ 94.757	**€ 153.193**
Sint-Michielsgestel	€ 102.553	€ 151.151	**€ 253.704**
Sittard-Geleen	€ 470.267	€ 1.067.474	**€ 1.537.741**
Sliedrecht	€ 101.119	€ 89.101	**€ 190.220**
Sluis	€ 148.257	€ 226.771	**€ 375.028**
Smallingerland	€ 211.130	€ 730.011	**€ 941.141**

Naam gemeente	Nationaal isolatie-programma 2022	Additionele middelen energiearmoede	Bedrag totaal
Soest	€ 203.330	€ 239.096	**€ 442.426**
Someren	€ 56.115	€ 138.721	**€ 194.836**
Son en Breugel	€ 61.405	€ 92.800	**€ 154.205**
Stadskanaal	€ 144.980	€ 447.411	**€ 592.391**
Staphorst	€ 46.984	€ 83.629	**€ 130.613**
Stede Broec	€ 64.272	€ 181.836	**€ 246.108**
Steenbergen	€ 87.517	€ 211.696	**€ 299.213**
Steenwijkerland	€ 168.719	€ 502.312	**€ 671.031**
Stein (L.)	€ 129.040	€ 196.038	**€ 325.078**
Stichtse Vecht	€ 176.485	€ 286.309	**€ 462.794**
Súdwest-Fryslân	€ 386.778	€ 1.032.183	**€ 1.418.961**
Terneuzen	€ 274.549	€ 460.658	**€ 735.207**
Terschelling	€ 26.146	€ 35.619	**€ 61.765**
Texel	€ 62.498	€ 87.965	**€ 150.463**
Teylingen	€ 105.761	€ 150.046	**€ 255.807**
Tholen	€ 99.395	€ 183.132	**€ 282.527**
Tiel	€ 141.515	€ 381.389	**€ 522.904**
Tilburg	€ 818.441	€ 2.252.864	**€ 3.071.305**
Tubbergen	€ 52.241	€ 137.815	**€ 190.056**
Twenterand	€ 104.089	€ 353.089	**€ 457.178**
Tynaarlo	€ 133.955	€ 222.304	**€ 356.259**
Tytsjerksteradiel	€ 129.569	€ 243.682	**€ 373.251**
Uitgeest	€ 40.669	€ 45.290	**€ 85.959**
Uithoorn	€ 95.607	€ 147.671	**€ 243.278**
Urk	€ 34.048	€ 95.176	**€ 129.224**
Utrecht	€ 1.459.561	€ 2.439.308	**€ 3.898.869**
Utrechtse Heuvelrug	€ 201.265	€ 259.087	**€ 460.352**
Vaals	€ 55.944	€ 138.758	**€ 194.702**
Valkenburg aan de Geul	€ 86.630	€ 156.555	**€ 243.185**
Valkenswaard	€ 124.927	€ 316.785	**€ 441.712**
Veendam	€ 128.186	€ 407.142	**€ 535.328**
Veenendaal	€ 177.696	€ 378.894	**€ 556.590**
Veere	€ 103.013	€ 110.283	**€ 213.296**
Veldhoven	€ 124.637	€ 264.734	**€ 389.371**
Velsen	€ 333.974	€ 401.534	**€ 735.508**
Venlo	€ 437.278	€ 1.168.605	**€ 1.605.883**
Venray	€ 137.778	€ 434.682	**€ 572.460**
Vijfheerenlanden	€ 204.081	€ 336.197	**€ 540.278**
Vlaardingen	€ 395.431	€ 432.468	**€ 827.899**
Vlieland	€ 6.315	€ 12.892	**€ 19.207**
Vlissingen	€ 227.889	€ 453.827	**€ 681.716**
Voerendaal	€ 59.682	€ 108.120	**€ 167.802**
Voorschoten	€ 110.932	€ 96.180	**€ 207.112**

Naam gemeente	Nationaal isolatie-programma 2022	Additionele middelen energiearmoede	Bedrag totaal
Voorst	€ 91.528	€ 170.979	**€ 262.507**
Vught	€ 113.526	€ 165.439	**€ 278.965**
Waadhoeke	€ 217.530	€ 544.997	**€ 762.527**
Waalre	€ 65.177	€ 88.844	**€ 154.021**
Waalwijk	€ 173.020	€ 381.716	**€ 554.736**
Waddinxveen	€ 97.689	€ 118.856	**€ 216.545**
Wageningen	€ 147.335	€ 352.972	**€ 500.307**
Wassenaar	€ 148.615	€ 185.437	**€ 334.052**
Waterland	€ 73.830	€ 101.464,00	**€ 175.294**
Weert	€ 197.118	€ 384.995	**€ 582.113**
West Betuwe	€ 177.731	€ 305.406	**€ 483.137**
West Maas en Waal	€ 71.799	€ 163.131	**€ 234.930**
Westerkwartier	€ 228.316	€ 602.358	**€ 830.674**
Westerveld	€ 76.748	€ 177.040	**€ 253.788**
Westervoort	€ 22.425	€ 146.260	**€ 168.685**
Westerwolde	€ 123.442	€ 411.134	**€ 534.576**
Westland	€ 312.658	€ 510.078	**€ 822.736**
Weststellingwerf	€ 111.154	€ 320.879	**€ 432.033**
Westvoorne	€ 57.873	€ 81.790	**€ 139.663**
Wierden	€ 78.745	€ 136.522	**€ 215.267**
Wijchen	€ 107.075	€ 292.883	**€ 399.958**
Wijdemeren	€ 101.307	€ 148.961	**€ 250.268**
Wijk bij Duurstede	€ 53.913	€ 128.866	**€ 182.779**
Winterswijk	€ 134.194	€ 265.564	**€ 399.758**
Woensdrecht	€ 91.750	€ 148.407	**€ 240.157**
Woerden	€ 149.980	€ 211.032	**€ 361.012**
Wormerland	€ 59.562	€ 75.284	**€ 134.846**
Woudenberg	€ 39.953	€ 45.252	**€ 85.205**
Zaanstad	€ 628.901	€ 1.211.941	**€ 1.840.842**
Zaltbommel	€ 85.128	€ 196.727	**€ 281.855**
Zandvoort	€ 107.365	€ 147.740	**€ 255.105**
Zeewolde	€ 256	€ 82.239	**€ 82.495**
Zeist	€ 296.223	€ 371.386	**€ 667.609**
Zevenaar	€ 176.911	€ 454.268	**€ 631.179**
Zoetermeer	€ 206.488	€ 720.489	**€ 926.977**
Zoeterwoude	€ 27.272	€ 26.135	**€ 53.407**
Zuidplas	€ 103.798	€ 198.419	**€ 302.217**
Zundert	€ 69.597	€ 133.878	**€ 203.475**
Zutphen	€ 189.728	€ 441.111	**€ 630.839**
Zwartewaterland	€ 66.064	€ 144.865	**€ 210.929**
Zwijndrecht	€ 205.105	€ 340.758	**€ 545.863**
Zwolle	€ 402.155	€ 915.097	**€ 1.317.252**

Plan van aanpak Energiearmoede

Van: Carmen Hunger, kwartiermaker Energiearmoede gemeente Zutphen
Datum: 5 september 2022

Inhoud

1. Aanleiding 1
2. Doelstelling van de aanpak 1
3. Voorwaarden 2
4. Aanpak energiearmoede 4
5. Communicatie 9
6. Knelpunten/risico's 9
7. Planning 10
8. Evaluatie 11

1. Aanleiding

Voor de aanpak Energiearmoede heeft de gemeente Zutphen een specifieke uitkering van € 630.839,- toegekend gekregen. Gemeenten hebben ruime beleidsvrijheid hoe ze dit bedrag inzetten.

2. Doelstelling van de aanpak

Het bestrijden van energiearmoede door inzet van middelen die daadwerkelijk het energieverbruik verlagen door woningverduurzaming met als inzet van de Rijksuitkering van € 630.839,-.

Als voornaamste speerpunt streeft dit plan naar een aanpak waarin de inzet van middelen in Zutphen zo goed mogelijk is afgestemd op de (blijvende) behoeften van de doelgroep. Dit bereiken we niet wanneer we alleen kiezen voor de kleine energiebesparende de maatregelen. Grotere maatregelen, waaronder spouwmuur-/gevel-, dak- en vloerisolatie, HR++ glas en kozijnen hebben wel een grote impact op het verminderen van armoede en schulden. Hierbij is ook aandacht nodig voor ventilatie.

De integraliteit wordt geborgd in de beleidsgebieden duurzaamheid, participatie en armoedebestrijding.

3. Voorwaarden

Kwaliteit aanpak

De aanpak energiearmoede sluit aan bij bestaande beleidsuitgangspunten en bouwt deze verder uit. De aanpak draagt bij aan:

- de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen, zoals energieneutraal en aardgasvrij;
- een blijvende verlaging van het energieverbruik;
- het beperken van woonlasten (lager energieverbruik) voor bewoners;
- zoveel mogelijk budget laten landen bij de doelgroep (huishoudens met een laag inkomen tot 130% van het sociaal minimum).

Met de aanpak wordt gestreefd naar het omzetten van middelen naar concrete maatregelen met blijvende duurzaamheidseffecten en besparing op het energieverbruik van de doelgroep.

De aanpak kenmerkt zicht door:

- eenvoud;
- duidelijkheid;
- praktisch;
- toekomstbestendig.

Geld

Voor de aanpak is inclusief het proces ernaar toe € 630.839,- beschikbaar, verdeeld over twee tranches in 2022. De uitvoering en het organiseren hiervan wordt bekostigd uit deze specifieke Rijksuitkering, mogelijk aan te vullen met andere (toekomstige) gemeentelijke-/Rijksmiddelen. Er moet rekening gehouden worden met dat een deel van de uitkering ingezet gaat worden voor inhuur van onder andere de projectleiding.

Verdeling kosten:

FUNCTIE	CAPACITEIT		EENHEID	ALG. KOSTEN	BUDGET
Budget					**€ 630.839**
Projectleider	10	uur/week	100	€ 64.000	
Projectondersteuning (adm., controle ETC.)	1	pst	10.000	€ 10.000	
Communicatie	1	pst	15.000	€ 15.000	
Subtotaal algemene kosten				**€ 89.000**	
Budget directe kosten					**€ 541.839**
Beoordeling energetische waarde van de woningen en bepalen van de te treffen maatregelen	160	won	250	€ 40.000	
Energiecoaches	160	won	58	€ 9.200	
Training coaches	1	pst	1.000	€ 1.000	
Aanvraag ISDE-subsidie	180	won	40	€ 7.200	
Reservering maatwerk omgevingsvergunning bij monumenten/beschermd stadsgezichten	20	won	250	€ 5.000	
Reservering advies monumenten/beschermd stadsgezichten	20	won	750	€ 15.000	
Aantal woningen binnen budget mogelijk	180	won	2.500	€ 450.000	
Onvoorzien	2,00%			€ 12.617	
Subtotaal woningen					€ 540.017
Onvoorzien/afronding					€ 1.822

Met het budget is het mogelijk in circa 180 koopwoningen eenmalig kosteloos energiebesparende maatregelen te realiseren. ISDE-subsidie is een subsidie die het Rijk geeft op woningisolatie maatregelen. Bovenstaande inzet wordt verderop in dit plan van aanpak uitgelegd.

Voorwaarden Rijksuitkering

- middelen worden besteed aan ondersteuning van huishoudens met een laag inkomen die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van gestegen energieprijzen in combinatie met de lagere energetische kwaliteit van de woningen;
- deze middelen mogen niet worden uitgekeerd als financiële compensatie;
- besteding van deze middelen moet vóór 1 januari 2024 zijn afgerond.

SiSa-verantwoording

Verantwoorden van de beschikbaar gestelde middelen gebeurt via single information, single audit (SiSa) met de volgende indicatoren:

1. het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energieverbruik/de energierekening;
2. besteding van de onder indicator 1 gemoeide kosten;
3. cumulatieve besteding van de onder indicator 1 gemoeide kosten;
4. het aantal huishoudens dat ondersteuning heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energieverbruik voor zijn specifieke woning waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen;
5. besteding van onder indicator 4 gemoeide kosten;
6. cumulatieve besteding van de onder indicator 4 gemoeide kosten;
7. het aantal toegepaste maatregelen in de volgende categorieën:
    i. aantal kleine gasbesparende maatregelen (radiatorfolie en tochtstrips);
    ii. aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (LED-lampen e.d.);
    iii. aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.);
    iv. aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg;
    v. overige energierekening verlagende maatregelen (zonnepanelen e.d.).

Bestaande inzet energiecoaches, -loket en kleine energiebesparende maatregelen

Sinds 2020 voert gemeente Zutphen een grote energiecampagne voor inwoners, gefinancierd uit Rijksmiddelen Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RRE(W)). Onderdeel hiervan zijn gratis cadeaubonnen van € 50,- voor huurders (tot eind 2022), en € 35,- of € 50,- voor woningeigenaren (tot september 2021) voor kleine energiebesparende maatregelen als Ledlampen en tochtstrips. Hiervan hebben al 7600 huishoudens gebruik gemaakt.

ZutphenEnergie (ZE) biedt al sinds 2017 energiecoaches aan voor tips aan huis. Recent heeft ZE samen met woonbedrijf ieder1 een proef gedraaid bij twee seniorenflats met een bus van ieder1 om de gratis energiecoaches en –fixers (die kleine maatregelen installeren) aan huis te promoten. Er zijn 123 bewoners aangeschreven. Daarvan deden er 86 open, waarvan er 15 een afspraak met een energiecoach en 10 hulp van een energiefixer wilden. Omdat de inzet op kleine maatregelen en bewustzijn blijvend nodig is, voorzien we hier in via het energieloket en de energiecoaches.

4. Aanpak energiearmoede

In Zutphen willen we de middelen voor energiearmoede inzetten voor maatregelen die het energieverbruik van bewoners blijvend verlagen. Dit lukt niet wanneer alleen wordt gekozen voor kleine maatregelen. Kleine maatregelen als bijvoorbeeld Ledlampen en het waterzijdig inregelen van een cv-installatie hebben namelijk een beperktere levensduur dan woningisolatie.

Samen met partners

In de voorbereiding van dit plan is gesproken met de beleidsdomeinen Wonen, Participatie, Inkomensondersteuning, Schuldhulpverlening, Communicatie, Juridische zaken en externe partijen als de woningcorporaties, ZutphenEnergie, Schuldhulpmaatje, Energiebank en Werkmakers.

Doelgroep

Op basis van de gestelde kaders en de specifieke situatie in Zutphen is de doelgroep gedefinieerd als:

- een zelfstandig huishouden, en
- met een laag inkomen tot 130% van het sociaal minimum, en
- die eigenaar-bewoner van de woning is, en
- in een woning woont die vóór 1994 gebouwd is.

Met name deze groep bewoners heeft, zonder hulp, veelal niet de financiële middelen om daadwerkelijk te investeren in hun woning.

Onderbouwing woningenpotentieel

In gemeente Zutphen zijn er volgens TNO 1.416 huishoudens met energiearmoede. In *De feiten over energiearmoede in Nederland. Inzicht op nationaal en lokaal niveau* spreekt TNO over energiearmoede wanneer:

> *een huishouden onvoldoende toegang heeft tot goede energievoorzieningen in huis*
> *(TNO: "in energiearme huishoudens zetten mensen bijvoorbeeld de verwarming niet aan omdat ze willen bezuinigen, of ze warmen hun eten liever niet op omdat ze het gas te duur vinden")*

Wijk	Aantal woningen	% energiearmoede	Aantal woningen met energiearmoede
Wijk 00 Centrum - De Hoven	5.216	5,32%	277
Wijk 01 Waterkwartier	5.145	10,09%	519
Wijk 02 Noordveen	2.343	5,96%	140
Wijk 03 Zuidwijken	3.149	7,69%	242
Wijk 04 Leesten	3.433	2,02%	69
Wijk 05 Warnsveld	3.739	4,50%	168
Totaal	23.025	6,15%	1416

(Bron: TNO 2021 P11678, De feiten over energiearmoede in Nederland. Inzicht op nationaal en lokaal niveau).

De 6,15% energiearmoede betreft twee typen huishoudens, huishoudens met:

- Laag Inkomen & Hoge Energiekosten (LIHEK) of;
- Laag inkomen & huis met relatief Lage Energie Kwaliteit (LILEK).

Vanuit de minima-regeling Energietoeslag in Zutphen is bekend dat van de toegekende toeslagen 273 huishoudens, met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum, in een niet-corporatiewoning wonen (peildatum 11 juli 2022).

Data met betrekking tot inkomensgegevens gerelateerd aan woningbezit en energielabel van de woning is mede door privacywetgeving niet beschikbaar. Voor het bepalen van de potentiële groep voor deze regeling wordt daarom met een aantal aannames gewerkt.

Volgens TNO woont 13% van de doelgroep Energiearmoede in een koopwoning: Voor Zutphen zou dit dan neerkomen op 184 huishoudens (13% x 1416) die wonen in een koopwoning met hoge energiekosten of een slecht geisoleerde woning. Slecht geïsoleerde woningen hebben doorgaans een bouwjaar van voor 1994.

De aanpak
Met de voorgestelde aanpak wordt ingezet op het eenmalig kosteloos realiseren van isolatiemaatregelen per woning die het energieverbruik blijvend verlaagt. In verband met het effect op de energiekosten wordt ingezet op spouw-/gevel-, dak- en vloerisolatie, HR++ glas & kozijnen, ventilatie of een uitgebreid pakket aan kleine energiebesparende maatregelen met een maximaal investeringsbedrag van € 2.500,- inclusief installatie en btw per woning.

- Isolatie al dan niet gecombineerd met ventilatie gaat altijd voor andere maatregelen.
- Als isolatie niet mogelijk is, wordt de woning individueel beoordeeld en maatwerk geleverd (bijvoorbeeld achterzetramen). Als ook dat niet mogelijk of wenselijk is, komt een uitgebreid pakket aan kleine energiebesparende maatregelen in beeld.

Het uitgebreide pakket aan kleine energiebesparende maatregelen bevat bijvoorbeeld ledlampen, tochtstrips, waterzijdig inregelen van de cv-installatie etc.).
Indien energiebesparende maatregelen worden gerealiseerd die binnen de subsidiabele maatregelen van de Investeringssubsidie duurzame energie (ISDE) vallen, staat het de eigenaar bewoner vrij hier aanspraak op te maken. Ondersteuning in dit aanvraagproces wordt gefaciliteerd. Wij merken op dat deze subsidie mogelijk van invloed kan zijn op toegekende kwijtscheldingen en de aanvragen moet zich daarvan bewust zijn.

Uitvoering

besluitvorming	• besluit college en raad; • persbericht; • vaststellen beleidsregel; • financiële effecten meenemen bij 2e bestuursrapportage 2022.
wijziging RREW	• RVO verzoeken om wijziging RREW-aanpak (t/m 31-12-2022): cadeaubonnen ook voor koopwoningen.
aanbesteding	• energiemaatregelen (isolatie, isolerend glas, ventilatie, kleine energiebesparende maatregelen en energiefixer); • energieadviseur monumenten; • waterzijdig inregelen van de cv-installatie • subsidiebureau (aanvraag ISDE voor bewoner).
voorbereiding uitvoering	• procedure bepalen maatwerk bij monumenten (vergunningtraject e.d.); • ontwikkelen en juridische keuring toestemmingverklaring voor woningeigenaar; • inrichten meldpunt, aanmeldformulier en evaluatieformulier via website en schriftelijk; • inrichten financiële toetsing; • fysieke of online checklist energiecoach opstellen (in volgorde van afnemend effect op energierekening); • vastleggen samenwerkingsafspraken energiecoach en energiefixer;

	• werkwijze bepalen uitgebreid pakket aan kleine energiebesparende maatregelen.
doelgroep benadering	• afstemming met lokale partijen hoe zij doelgroep willen benaderen, waaronder ZE, Werkmakers, Schuldhulpmaatje, Voedselbank, wijkwerkers, hulpverleners en netwerkorganisaties in de buurten en wijken.
communicatie	• bekend maken van de beleidsregel (blijvende aandacht); • aanschrijven doelgroep die bekend is (zover mogelijk binnen AVG); • we wijzen de doelgroep er ook op de reeds bestaande regeling Energietoeslag van € 1.300,-. • instanties informeren over deze regeling met de vraag hun eigen doelgroep hierop te attenderen.
aanmeldprocedure	• bewoners die denken binnen de doelgroep te vallen, kunnen zich aanmelden bij het meldpunt; • aanvragen behandelen in volgorde van binnenkomst. Als zich meer dan 180 huishoudens aanmelden, zorgen we voor een andere financiële dekking. Hiervoor is een raadsvoorstel nodig.
aanvraagtoets	• behandeling aanvragen in volgorde van binnenkomst; • woning ouder dan bouwjaar 1994; • bepalen of appartement, monument of woning in beschermd stads- en dorpsgezicht (dit is nodig om na toekenning te bepalen welke route zij gaan bewandelen); • eigenaar-bewoner; • aanvraag vóór 1-12-2023 ontvangen; • bij onvoldoende budget: tijdig de raad een andere financiële dekking voorstellen.
financiële toets	• toets zelfstandig huishouden; • financiële toets.
beschikking bewoner	• de bewoner ontvangt een toe- of afwijzing.
woningtoets	• bij monumenten: monumentendeskundige bepaalt maatregelen met meeste rendement (isolatie en kleine maatregelen) en levert beoordeling/rapportage voor omgevingsvergunning; • Overige woningen: energiecoach bepaalt isolatiemaatregelen en uitgebreid pakket aan kleine energiebesparende maatregelen en doet CO2-meting. Dit doet hij aan de hand van een checklist. Bij een VvE is beperkt isolatie mogelijk zonder toestemming van het VvE-bestuur. Zo nodig vraagt de bewoner toestemming van het VvE-bestuur (eigenlijk alleen mogelijk bij een VvE van max 2 woningen, omdat het besluitvormingsproces dan eenvoudiger is en er slechts 1 andere bewoner is die akkoord moet zijn of zelf ook bijdraagt aan spouwisolatie).
monitoring	• monitoren adressen, welke maatregelen (isolatie, kleine gasbesparende maatregelen, kleine elektriciteit besparende maatregelen) en kosten per woning; • als het aantal aanvragen achterblijft en extra aandacht voor de regeling niet helpt, kan het college bepalen de doelgroep uit te breiden (bijv. woningen tot bouwjaar 1997 (energielabel C) of een inkomen tot 140% van sociaal minimum, of kleine maatregelen voor huurders).

als isolatie niet kan	• bijv. bij VvE's of als vergunning niet mogelijk is/lijkt/bewoner wil geen vergunning: een energiecoach laten bepalen welke kleine energiebesparende maatregelen mogelijk zijn; • de bewoner voor akkoord laten tekenen; • de maatregelen bestellen door energiefixer; • een energiefixer brengt de maatregelen aan.
bezoek uitvoerder	• als isolatie wel kan: de uitvoerder bezoekt de woning, past waar nodig het voorstel aan, en maakt een offerte op. Ingeval van een monument is de uitvoerder gespecialiseerd in verduurzamen van monumenten; • de uitvoerder vraagt de eigenaar-bewoner dan ook om akkoord voor treffen maatregel(en).
opdracht geven	• opdrachtverstrekking voor realisatie energiebesparende maatregel(en). Voor monumenten en soms voor woningen in een beschermd stadsgezicht is eerst een Omgevingsvergunning nodig.
ISDE subsidie aanvragen	• als de bewoner isolatiesubsidie wil aanvragen, krijgt het geselecteerde subsidiebureau opdracht dit te regelen; • ingeval er subsidie wordt verleend, ontvangt de bewoner dit. • We wijzen de bewoner erop dat de subsidie mogelijk invloed heeft op toeslagen/kwijtscheldingen.
Als bewoner niet akkoord is met voorgestelde maatregelen	• maatregelen worden in overleg met de bewoner bepaald.
aanbrengen isolatie	• de uitvoerder voert de energiemaatregelen uit.
controle achteraf	• met uitvoerende partij zijn in de aanbestedingsprocedure afspraken gemaakt over eindcontrole na uitvoering; • de uitvoerende partij neemt een foto van de werkzaamheden vooraf, tijdens en na afloop; • de bewoner kan na afloop een online evaluatieformulier invullen.
betaling	• betaling van uitvoerende partij. Betaling moet vóór 2024 in verband met voorwaarden Rijksuitkering.
klachtenprocedure	• de uitvoerende partij moet zijn aangesloten bij een geschillen regeling; • de bewoner kan met zijn klachten terecht bij de uitvoerende partij.
evaluatie	• tussentijdse evaluatie op bereik doelgroep (april/mei 2023). Als het aantal aanmeldingen achterblijft, bestaat de mogelijkheid om de doelgroep uit te breiden. Bij gebleken succes kan worden overwogen om via de meerjarenbegroting extra middelen beschikbaar te stellen voor een verdere uitrol; • SiSa verantwoording (begin 2023 en 2024).

<u>Effecten bespaarmaatregelen</u>

Op basis van data en bewezen effectiviteit is gekozen om in te zetten op grote energiebesparende maatregelen. Isolatie al dan niet in combinatie met ventilatie heeft altijd voorrang boven kleine energiebesparende maatregelen.

Maatregel	Indicatiebesparing	Bron
Spouwmuurisolatie	15-23% op het gasverbruik	Milieucentraal.nl
Wandisolatie	7-15% op het gasverbruik	Kingspan
Dakisolatie	10-15% op het gasverbruik indien wordt gestookt tot onder het dak	Kingspan
Vloerisolatie	5% op het gasverbruik	Kingspan, Tonzon
HR++ glas (indien noodzakelijk met kozijn)	20 m3/jaar per m2 t.o.v. enkel glas, 8 m3/jaar per m2 t.o.v. oud dubbel glas	glas-groep.nl

Onderbouwing aanpak
Door te kiezen voor eenmalig voor de bewoner kosteloos grote/effectieve maatregelen aan te brengen in plaats van kleine maatregelen, kunnen we structurele verlaging van de gasrekening bewerkstelligen bij huishoudens in een eigen koopwoning met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. Dit is een groep die financieel vaak geen mogelijkheden heeft de eigen woning te verduurzamen.

We kiezen voor koopwoningen van eigenaar-bewoners. Daarnaast worden mogelijkheden om huurders te faciliteren in het terugbrengen van de woonlasten samen met woningcorporaties verkend.

Voor- en nadelen
Praktische zaken van de regeling moeten verder worden uitgewerkt, waaronder de aanmeldprocedure/instrumentarium, financiële toets, woningschouw, samenwerking met partijen etc. Daarnaast moeten afspraken worden gemaakt met, bij voorkeur, lokale bedrijven voor de realisatie van de maatregelen.
De uitvoering zal moeten worden aanbesteed, met aandacht voor lokale partijen.

<u>Voordelen van de aanpak</u>
- significant positief effect op het beperken van de woonlasten (verlagen energieverbruik);
- blijvend effect op de woonlasten;
- bewoners moeten beperkt vaklieden toegang geven tot de woning;
- voor de woningen die worden aangepakt draagt dit bij aan de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen zoals energieneutraal 2030 en aardgasvrije ambities;
- maximale CO_2- besparing per geïnvesteerde euro.
- biedt perspectief om huishoudens die dit anders niet zouden kunnen wél mee te laten doen in de energietransitie! Dit mes snijdt aan twee kanten.
- aantrekkelijke aanpak die mensen substantieel vooruithelpt. Positief voor bereiken deelname.

<u>Nadelen van de aanpak</u>
- arbeidsintensief proces
- hoge kosten per woning;
- kan een beperkt aantal huishoudens bedienen.

<u>Benodigde capaciteit en projectorganisatie</u>
De projectleiding ligt bij het programma Energietransitie. Vanaf 1 oktober 2022 ontstaat waarschijnlijk een knelpunt in de beschikbare formatie binnen team RED. In dat geval moeten de uren ten laste van het budget BZK Aanpak Energiearmoede gebracht worden. Er is rekening gehouden met 14% overheadkosten (€ 89.000,-). Binnen cluster Communicatie is ruimte om het communicatieplan op te stellen en te adviseren over de uitvoering daarvan. Het Sociaal Domein zal de aanvragen controleren die bij het meldpunt binnenkomen. Dit valt binnen het reguliere werk.

5. Communicatie

Doel

De communicatie richt zich primair op het bereiken van de doelgroep. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande communicatielijnen en -momenten (waaronder wijkwerkers, hulpverleners en netwerkorganisaties in de buurten en wijken).

Communicatie

Cluster Communicatie stelt op dit moment een communicatieaanpak op. Onderdeel hiervan is het gericht aanschrijven van de doelgroep die bekend is. Er worden oproepen geplaatst in de lokale krant en op Social Media om zich te melden als men denkt in de doelgroep te vallen. Een op te richten meldpunt toetst vervolgens de aanvragen of deze aan de voorwaarden voldoen. Waar nodig stemmen we de communicatie af met onze partners en trekken we gemeenschappelijk op.

Informeren van de raad

Het college praat de raad na een half jaar bij over de voortgang van de aanpak van energiearmoede middels een forum. Daarbij wordt specifiek ingegaan op de positie van de bewoner, de woonlastenontwikkeling in relatie tot energie en de beoogde uitvoering.

6. Knelpunten/risico's

De gekozen aanpak is praktisch, effectief en realistisch op planning in geval van bestuurlijk draagvlak.

Onderkende risico's:

	Risico	**Oplossing**
Tijd	De voorbereidings- en uitvoeringstermijn is erg kort (t/m 31 december 2023)	Kiezen voor eenvoudige aanpak op korte termijn
Financieel	Niet tijdig uitvoeren, waardoor middelen terugvloeien naar het Rijk Hoe meer uitvoeringskosten, hoe minder budget voor de doelgroep	Kiezen voor weinig overhead
Juridisch	AVG beperkt wijze van doelgroep benaderen	Aanschrijven op basis van een andere regeling & meldpunt
Organisatorisch	Capaciteitsgebrek van gekwalificeerd personeel voor de rollen van: Intern • afd. Inkomensondersteuning i.v.m. financiële toets • projectleider tegen gecalculeerde kosten • monumentendeskundigen Extern: afhankelijkheid van uitvoerende partij(en) m.b.t. productiecapaciteit, materiaal- en personeelsschaarste Tijdig vinden en opleiden van energiecoaches	Tijdig informeren BZK en verzoeken om uitstel Inhuren en indien niet mogelijk werkproces anders vormgeven Kiezen voor een aantal aanbieders van dezelfde diensten, ter spreiding van de hoeveelheid werk Samen met ZutphenEnergie een plan van aanpak uit te

		werken om deze risico's te minimaliseren
Doelgroep	Doelgroep is niet volledig inzichtelijk	Gericht doelgroep benaderen conform AVG + breed communiceren + meldpunt en toets

7. Planning

Punt	Te doorlopen stappen en toelichting	Gereed week
1.	**Opstellen Plan van Aanpak**	**29**
2.	**Oriënterende interviews** • interne belanghebbenden • externe belanghebbenden	**gereed**
3.	**Goedkeuring Plan van Aanpak** Goedkeuring door: Programmamanager Duurzaamheid Ter informatie aan: MT Sociaal Domein	**33**
4.	**Behandeling in B&W**	**37**
5.	**Uitvoering geven aan het plan van aanpak** ▪ inrichting meldpunt ▪ aanbestedingsstukken incl. klachtenprocedure ▪ selecteren uitvoeringspartijen ▪ beleidsregel vaststellen ▪ vastleggen samenwerkingsafspraken energiecoach ▪ start voorbereiding ▪ ontwikkelen en juridische keuring toestemmingverklaring voor eigenaar-bewoner ▪ uitwerking communicatieplan ▪ inregelen financiële toets ▪ start communicatietraject	**37** **38** **38** **38** **39** **39** **39** **39** **40** **48**
6.	**Behandeling in forum**	**39**
7.	**Raadsbehandeling**	**41**
8.	**Meervoudige onderhandse aanbesteding**	**41**
9.	**Gunning**	**47**
10.	**Start uitvoering**	**48**
11.	**Evaluatie doelgroepbereik**	**14 (2023)**
12.	**Monitoring en Sisa-verantwoording**	**11 (2023 en 2024)**
13.	**Einde project**	**52 (2023)**

8. Evaluatie

De aanpak wordt half 2023 geëvalueerd, waarbij specifiek wordt gekeken naar het proces, het aantal aanmeldingen, het aantal gerealiseerde en het aantal geplande realisaties en de bewonerservaringen.

Energiebesparende maatregelen

Volgnr.	Type maatregel	Maatregel	Omschrijving/toelichting	Besparing op energierekening	Aandachtspunten	Bron
1.	Kleine	Ledlampen	Gloeilampen vervangen voor ledlampen	85% op het electriciteitsverbruik voor verlichting		Philips
2.	Kleine	Ledlampen	Halogeenlampen vervangen voor ledlampen	80% op het electriciteitsverbruik voor verlichting		Philips
3.	Kleine	Radiatorfolie		10m3 gas per m2/jaar bij een niet geisloeerde schil	Manier van bevestigen, raakt na een aantal jaar los	Milieucentraal.nl
4.	Kleine	Radiatorventilatoren		in geval van cv 1 tot 2% besparing op het gasverbruik voor stoken	Geluid, stroomdraden ernaar toe	WOAB
5.	Kleine	Radiatorventilatoren		in geval van wp 5 tot 10% besparing op het gasverbruik voor stoken	Geluid, stroomdraden ernaar toe	WOAB
6.	Kleine	Spaardouchekop		gem. 10 m3 gas per persoon/jaar	Bespaart water	Milieucentraal.nl
7.	Kleine	WZI	Waterzijdig inregelen	5 tot 11% op gasverbruik		Allerlei sites
8.	Kleine	Isolatie van CV-leidingen		-		
9.	Kleine	Tochtstrips/tochtband		1% op het gasverbruik	Juiste montage, maakt sluiten van ramen en deuren zwaarder	
10.	Kleine	Rubber tochtstrip onder buitendeur		-	Remt het sluiten van de deur, juiste montage (hoogte)	EiA
11.	Kleine	Homebox of binnenklep brievenbus		1% op het totale gasverbruik indien in de gang wordt gestookt	Verschillende maten	Homebox
12.	Kleine	Douchetimer/douchecoach			Effect is sterk fhankelijk van de bereidheid van de bewoner(s) om deze maatregel te (blijven) gebruiken.	
13.	Kleine	Perlator	Doorstroombegrenzer van 9 naar 6 liter/minu	0,06 m3 gas per 7 minuten douchen (x365 dagen = 22m3 gas/jaar)		Energie in Actie.nl
14.	Kleine	Deurdranger/deurveren			Niet geschikt voor iedere situatie	
15.	Kleine	Energieverbruikmanager			Draagt bij aan bewustwording, bewoner afhankelijk	
16.	Kleine	Pompschakelaar met nadraaitimer	Voor vloerverwarming met circulatiepomp	450 kWh/jaar	Alleen mogelijk bij vloerverwarming	Grundfos
17.	Kleine	Thermostaatkraan radiator	Nodig voor WZI (Waterzijdig ineregelen)		Alleen voor de comfortruimtes (daar waar wordt gestookt)	
18.	Kleine	Thermostaat mengkraan		3% op het gasverbruik voor douchen	Veiliger, bespaart drinkwater	
19.	Kleine	Slimme thermostaat		2% op het gasverbruik voor stoken		CV fasbrikanten
20.	Grote	Spouwisolatie		15 tot 23% op het gasverbruik	Blijvend effect, no-regret maatregel	EiA, Milieucentraal
21.	Grote	Wandisolatie		7 tot 15% op het gasverbruik	Blijvend effect, no-regret maatregel	Kingspan
22.	Grote	Dakisolatie		10 tot 15% op gasverbruik	Alleen nuttig indien onder het dak wordt verwarmd	Kingspan
23.	Grote	Vloerisolatie		5% op het gasverbruik	Blijvend effect, no-regret maatregel	Kingspan, Tonzon
24.	Grote	Isolerende buitendeuren		(opp x isolatiewaarde), circa 30 tot 40 m3 gas/jaar		Weekamp
25.	Grote	Zonwering buitenzijde ramen			Draagt bij aan comfort (minder warm in de zomer)	
26.	Grote	Koelkast		Besparing afhankelijk van het te vervangen label en het type apparaat (tafelmodel, kastmodel of koelvriescombinatie)		
27.	Grote	Inductiekoken	+ aanpassing meterkast	toename van elekticiteitsverbruik met circa 175kWh, besparing op gas van circa 37 m3	Heeft geen verlagend effect op de energierekening	
28.	Grote	Overig witgoed		afhankelijk van gebruiksintensiteit en het te vervangen label		
29.	Grote	PV-panelen (6x380 Wp)		circa 2000 kWh per jaar		Milieucentraal.nl